

42.

ACC. N:R M. 16451: 1-30.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND
—

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Gerd Englund*
Härad: Berättare: *Otto Lundberg, Tyrenvägen 16, Lund*
Socken: *Lunds stad* Berättarens yrke: *handelsfabrikör*
Uppteckningsår: *1965* Född år *1908 i Lund*

*Stadstraditioner I s. 1-30.**LUF 126.*

Skriv endast på denna sida.

420. Lundberg

b. 08

H. minn

Ex

FOLKLIVSARKIVET

FINNGATAN 8

Englund

30 tus

LUND

M. 16451.

Ifylles av uppgiftslämnaren

Berättarens namn: Otto Lundberg
" födelseår: 1908
" födelseort: Lund
" yrke: Handskfabrikör

Makes/makas namn: Rosa Lundberg
" födelseår: 1913
" uppväxtort: Katowitz
" yrke: Hemväfra

Faders namn: Karl Lundberg
" födelseår: 1878
" uppväxtort: Lund
" yrke i staden: Byggnadsarb.
" yrke före ev. in-
flyttning till staden: _____

Moders namn: Anna Lundberg
" födelseår: 1871
" uppväxtort: Lund
" yrke i staden: Kardarska
" yrke före ev. in-
flyttning till staden: _____

Farföräldrars yrke: Toffelmakare
Morföräldrars yrke: Skräddare
Antal syskon: 5

M. 16451.

Ifylles av uppgiftslämnaren

Berättarens namn: Otto Lundberg
" födelseår: 1908
" födelseort: Lund
" yrke: Handskfabrikör

Makes/makas namn: Rosa Lundberg
" födelseår: 1913
" uppväxtort: Katowitz
" yrke: Hemväfva

Faders namn: Karl Lundberg
" födelseår: 1878
" uppväxtort: Lund
" yrke i staden: Byggnadsarb.
" yrke före ev. inflyttning till staden: _____

Moders namn: Anna Lundberg
" födelseår: 1871
" uppväxtort: Lund
" yrke i staden: Kardarska
" yrke före ev. inflyttning till staden: _____

Farföräldrars yrke: Toffelmakare
Morföräldrars yrke: Skreddare
Antal syskon: 5

42.

ACC. N:R M. 16451:1.

42 s/

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Vi kallade stadsdelen, där vi bodde, för
Näkers el. Gethat. Det bodde ju så många
judar därnere, främst på Drennegatan,
Mariagatan och Trädgårdsgatan. Övrigt
bodde där mest barn arbetare, och vi var
lika fattiga alla. Bebyggelsen bestod
av enväningshus till större delen. De flesta
hade byggts av arbetare. De fick låna
pengar av Ripa till byggnationen, och
var de sedan inte klara av arbetslöshet
arna, såg Ripa husen. Det var inga vä-
rdsättningar mellan oss och judarna. Jag
minns, att vi lekte till samman med juda-
pojkar och juda flickor. Det kan väl tän-
kas, att vi pojkar bråkade lite med juda-
pojkarna ibland. Judarna ägnade sig myc-
ket åt kläthandel och många av dem
blev lantverkare. När någon jude dött,

ACC. N:R M. 16451:2.

42 s. 2
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

fördes kistan till Malu. Alla judarna följde
kistan ut till Maluavägen. Där kastade de
sten på den. De hade synagoga i närheten
av Lilla Södergatan. Deras andra synago-
ga låg nere vid Hospitalsgatan. Magistern
Oleandky hade en festighet där också, och
dit brukade judepojkar gå och läsa sig
jodiska. Judarna hade själva häns och det
var Oleandky, som stakade dem. Vi umgicks
lika med judar. Min hade tjänat hos en
jude, när hon var yngre, och hennes datter
kom ofta hem till oss och trötade på.
Det var stark sammanhållning mellan fol-
ket nere i Nöden - man dräffades och
"körde sladder" - det var mest fruktan
för det. Och skakade de inte, så brukade
de om ungarna. Studenterna vigde sig
eng inte ner - så fick de på ögnet. Närmare

arna slags med skal pojkar på Spyken och
"Kulle". De pusslade på varandra och lekträn
i Stadsparken och på Södra Esplanaden.

Präskerna tråk vi för lite längre. Vi gick i
kyrkan endast vid konfirmationen. Vi gick i
söndagsskola i Församlingshemmet, där vi var
barn. "Lika" - det var akademiker det. Lant-
befolkningen hade vi ont ingen större respekt
för - man såg ju ganska lätt, när det var
en bonadjo. Samt gränsmärken fanns Stads-
parken och Folkparken att tillgå. Och som-
an åkte vi ofta ut till Björnst och badade
eller vi ungdomar gick ut till Lomman.

Esplanaden hade vi till lekplats. Där spe-
lade vi handboll, dundboll och liggball.

Ofta spelade vi Lopp. Man samlades ofta på
trappor, gårdar o. gator och pratade. Vid
mid sommar hade vi vigsel på gården.

De plockade vi bärn lön och blommor till
stungen o. gubbarna reste den. Klostergratan var
strängt på den tiden, och där flaneerade
människor av alla samhällsklasser.

"Skeppet": hus på Hospitalsgratan, mitt för
Prensegatan 23. "Bonaparten" (Vita huset
på Kallaren)

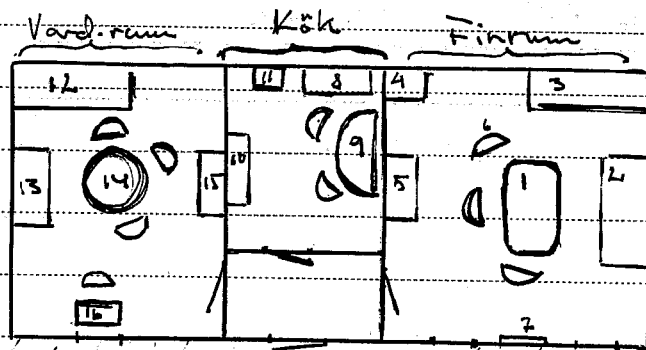
När jag föddes bodde familjen i Snöröylekan.
Jag var sex år, när vi flyttade till Niden.
Vi bodde i en lägenhet på gården Pren-
segatan 23. Det var så mycket tråkar på
den tiden. Ibland kunde de komma in i
lägenheten, och det var en stor besvär.
När vi skulle gå på toaletten, fick vi all-
tid stå med locket, innan vi skulle ass.
En gång trampade jag på en vatten på toa-
letten och blev biten i sin. Det var bara
jord på gården, och när det regnade, blev

det väldigt vitt och smutsigt. Det var barn
vår familj, som bodde i lundalängan. Det
var två rum och kök på nedre botten och
ett litet vindstrymmare ovanpå. I de andra
luren, t. ex. i 13:an, fanns i regel sex vind-
kunder ovanpå och fyra tvärrumslängor i
bottenvåningen. Vår golv var mycket dåliga.
De ville gärna ruttna i fukten. Reparatio-
ner av golven utfördes några gånger. Det
var värden, som ombesörjde det. Han hette
Ottarsson och var polis. Vårt tak, som var
av tegel, var också mycket dåligt. Vid regn
vader, fick vi sätta bankar i kummen för
takdroppen. Taket reparerades några gånger
öven - men det var mycket dåligt utförda
reparationer. Annars fick vi värden och kapit-
lern själva, om vi ville ha det lite snygga-
re. Då de alltid värden, när han kom och

ACC. N:R M. 16451:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

fick se förbättringarna: "Se så snyggt det är!"
Flytt: Lösk/mån.

13:an

1. Ovalt bord.
2. Stoppad soffa (Sov plats för mig o. far)
3. Säng (Sovplats för min bror. Sängen gjorde han själv. Den var i trä m. säckväsbottnen o. hopfäll bar)
4. Järnkamin
5. Klädeskåp (medde västan till taket)
6. Fina stolar
7. Spigel
8. Järnspis
9. Bord (min bror. sågade det ett runt bord och fick vi detta)
Vi drack kaffe om vi bara var några hemma. Där var så lite plats
10. Hyllor för porslins o. specier med draperi för.
11. Lått skåp för kökkärl o. panner
12. Stor brad säng med gavel (dragsäng) En klocka på väggen över.
13. Trä soffa m. stoppat lock
14. Runt matbord
15. Byrå med pög fittare
16. Strykmaskin.

Sängkläder: Madrass m. stoppning av
träskall. Underlakan, kudde m. järn-
gätt. Filt o. täcke. Vitt, virkat överkast

Matliden

Morgonmålet bestod av kaffe och smörgås.
Middag åt vi gemensamt kl. 12. Den bestod
av potatis o. smörg (vanl. sill). Kattbullar hör-
de till söndagsmatten. De var alltid lika ett
en del. Ibland fick vi stek. Kvällen ut
vi, när alla kommit hem om kvällen. Den
kunde bestå antingen av kaffe o. smörgås el.
av potatis med sill el. fläsk.

Kaffe drack man mycket. Jag kan gott säga
att lunchen bestod av kaffe. Under
kriget användes surrogat: mest betar o. råg.
Vi rostade kaffet hemman och malde det
på en kvarn. Kryddor som stöter i en mor-
tel och senap maldes med kulan i en trä-
skål. Margarin och flött användes i vardags-
lag på bröd och till maten. Det var en-
dast vid festliga tillfällen, vi köpte mejeri.

ACC. N:R M. 16451:8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

smör. Mjölk drack vi dagligen till maten.

Det var dock "skummig mjölk". Det var också vanligt, att vi drack vatten till maten.

Vi hade koloniland, där Pensionärsbrevet nu ligger. Det var ca 200 m² och kostade 15kr/året i arrende. Där odlade vi vassåror o. vassbetsor. Vi satte även några fruktträd där och blommar hade vi också. Vi hade ett litet lasthus i kolonien, och om söndagar, en semestid, tag vi ofta kaffe och bröd med oss ut och satte där och drack.

Förutom kolonilandet hade vi också en potatislabb bakom Skisparken, där nu en lekplats ligger. Den kostade 6-7kr/året och var även den omkr 200 m². stor. Under kriget skals det mycket potatis från vår lath. Vi förvarade potatisen i källar. På gården fanns en vedbod, där vi förvarade

kal och kaks. Under kriget var det många,
som hade kamreren på gårdarna, och det
hade också vi. De utfodrades med svinn-
vråk, grönt och matrester, och vi länk
dem enbart för vårt eget bruk.

På torsdagar skulle det vara ärtor till
middag. Ofta var det 'kakesmad', d. v. s.
soppor. Bruna bönor med fläsk var vä-
ggt av en fäbarrtätt. Och så var det
sillan för Rös, som var en mycket vanlig
maträtt. Hållskött åt vi mycket, både
som biffigt och som köttbullar. Det var
mycket gott, och billigt var det också på
den tiden. Men man tyckte inte riktigt
om att äta av det. Senare när jag
gick i Lön, minns jag, att vi köpte i bland
vetta till Norrland och köpte renhudar. Då
fick vi pojkar dekla oss på en lista,

anteckn

Var mycket renthått vi önskade köpa, och detta
förde han sedan med hem till oss. Renthåttet
kostade inte mer än 5 öre/kg di.

Grön saker odlade vi till större delens jätta
men fisken och kottet köptes i fiskegummorans
stint resp. i slakteributiken. Specier köp-
te man i regel i hushållsbutiken. Tomater åt vi
ibland. De fanns redan i marknaden, när
jag växte upp. Ananas var köb i allmän-
het de vanligaste grönsakerna. Vi
konserverade lite lingon och guckar
varje år. Likaså la vi ner ägg i kalk
någon gång. Det var dock aldrig fråga
om någon större mängd, och någon stor-
re omfattning hade inte konserverats -
för dels hade vi inte råd att köpa större par-
tior av varan och dels hade vi ingen lämplig
utrymme för förv. av konserver. När vi var små
hade vi tillning på matbordet. Det var bara att

ärenden blev allt efter det att den blev smut-
sig. Vad dunk skaffades? Förvisst vi började bli
lite skrämt. Vi dunk lades på vid högtid-
liga tillfällen. Finare kaffeservis fanns
nog inte, men var hade en finare kaffe-
servis, som blev köpt. Den var av smutt
porcelain och någon slags imitation av kine-
siskt kaffeporcelain. Vi högtidligare tillfällen
satt vi i "förrummet" och åt smör och var det
alltid i "vardagsrummet." Vi fick prata
vid kaffebordet, och ingen behövde stå
och äta.

Vi hade en "arbetsdag" på Råpyskolan. När
jag var pys åt jag middag där. Det kostade
70-50 öre. Vi var ung. 40 barn, som åt där,
och det var förvånligt behövsprövt. Sedan
skolan var slut för dagen, gick vi till arbets-
stugan och stöjdade .. smickande. Jag minns,

att jag fick göra inneskär av brett. Arbetslön
sålde sedan på auktion och pengarna gick
till skolen. Vi arbetade ung. från timmar und-
je eftermiddag, och innan vi gick hem, fick
vi en portion gröt.

Under kriget hade vi det särskilt svårt.
Vi pojkar gick nere vid järnvägen och plock-
ade utspildt kol. Men var också nere och
plockade ibland i vräkt. Och gubbarna, som
löstade där nere, kände väl lite medlidande
för oss och lappade avsiktligt extra kol
ibland. Torsdag gick också far ner och
plockade en hel kol, som han sedan sålde
för 5 kr i en ujjälkaffär. Han fick dessutom
alltid en grav brödenken med sig hem. Vi
fick under den tiden lilla till goda med
spisets vitt och rött - eller enkelt rött.
Jag minns, att vi fick äta rött i allmänhet

mer: vi kackte och vi stekte rabbar - vi snöt
på hyppan och gnagade på våra rabbar. Så
fick man gå till KOLONIAL och köpa gem-
makat bröd "Honnubrä", som vi kallade det.
Det såldes utan kort.

Det blev i regel bra folk av dem som växte
upp i Nöden trots allt. Fäderna var ofta
drunkare, och det var ofta utbrädden, som
fick dra det tungsta lastet. Där var "en rik-
tig fylleband", och arbetade bara period-
vis - men då kunde man arbeta ordentligt.
Man arbetade på byggen, men jag kan
inte erinra mig, hur mycket man tjänade.
När vår yngsta syster föddes (1914), började
man arbeta som korderare på Bunder-
fabriken. Hon tjänade där 24 kr/veckan lik-
som de andra fruar. Minnen tjänade
36 kr/veckan på samma fabrik. Man sluta

de arbetade på fabriken omkr. 1926-27. Hon skeddade då sin damme i en urskin och kunde inte fortsätta arbetet längre. Vi hade det ganska fattigt hemmen - åtminstone medan vi barn var små. Det var svårt att få kläder åt oss. Vi fick bl.a. "fattigkustafflor". Det syntes på dem, att de var av sämre kvalitet, och man blev retad av kamraterna. När de skulle anskaffas, gick man till en fru Persson och fick en lapp av henne. Så traskade man ut till Fattighuset med lappen och fick sina tröskor. Vi köpte begagnade kläder i en butik, som sålde sådant. Den låg ung., där Tvärgatan för-ens. Vi kallade den "Gomah". Man sydde och ändrade en hel del kläder också. Vi använde ju varandras kläder. Vi barn fick föräns hjälper till med för söjningen.

Under skoltiden bar jag ut "Sydsvensk" och tjänade på det arbetet 15 kr/mån. Man fick då varn på alla små extra förtjänster, som kunde yppa sig. Vi pågar kunde t. ex., när det var brödsverkstad på Clemensstugan, få springa med brödsbrunn fram och tillbaka framför spekulanterna och på så sätt tjäna en extra slant. Så arbetade jag som springpojke i Nordströms läderaffär, när jag var omkr. 14 år. Senare därefter började jag som landsk unkerlärare. Då bröten 1927 kom en konflikt inom lands unkeriet, och senare därpå reste jag och några kamrater inom facket till Tyskland för att praktisera. Det var värdar, som ordnade med anställningen åt oss. Vi fick en viss adress av honom till hanskfabrikören där. Vi komnade på en

ACC. N:R M. 16451:16.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

transfabrik i Brandenburg. Vi tjänade 13 kr/veckan och därav gick 5 kr till rummet. 1930 in-
trädde stor konflikt inom landskammeriet. Jag
reste då till Norge och arbetade där en tid
och efter en tids arbete av. i Danmark å-
tervände jag hem. Jag tjänade bra i Norge
- så pass att jag kunde skicka hem en
liten summa till mor då och då, och dessu-
tom skaffa mig lite kläder. När man kom
dit hade man bara de kläderna, man
reste i. När storstrejken kom 1930, fick jag
12 kr/veckan från fackfören. Dessutom fick man
låna 30 kr i mån. till hyra. Jag bodde hem-
ma då, så jag klarade mig ungefär.
Dop: Vi döptes på lönansitt, och det skedde
vid större ceremonier. Man samlade spä-
dbarnen och täppte hem. Jag tror inte, att
någon av de övriga familjemedlemmarna

var utöverande. Jag hade en vacker som gud-
mor. Det gillade att undvika extravgifter, och
ingen anmälan följde inte.

Konfirmation: Jag konfirmerades i Domkyrkan.
Det var 1922. Vi gav varandra kort, och li-
ke blommar följde också. Vi hade stök-
ten på kaffebjudning efteråt. Man fick
psalmbok och bibel av prästen. Jag fick
en ny väskblå kashym, vit skjorta, nya skor
och en väskblå skärmväska. Skarven gick
på Skansen måndagen efter konfirmatio-
nen. Man kunde få lämna in en ansökan
om lite hjälp till konfirmationskläder hos
prästen. Pengarna taget ut av någon fond.
Man kunde också få hjälp till kläder
från Fattighuset.

1934 gifte jag mig. Vi vigdes i Domkyr-
kan. Jag bar frack och min fru lång, vit

klänning. Vi åt middag i mitt hem i Nils-
torp (jag hade köpt ett hus där vilket är
i vägen) till samman med släkten. Min fru är
polska och hon kom till till Lund som flyk-
ting. Ringarna var vanliga släta guldringar
och andalet 1 st. Några år tidigare hade
min syster gift sig i vårt hem i Nöden. Vid
hemmes bröllops upades brudparet ut.

Svenska o. utsläppen förekom ej.

Vid begravningsar var vistelse på gatan utan
för sjukhuset mycket vanligt. Vidare vin-
de man svart vitt popper runt kruk växter.

Blommor och kransar. Begravningsplatsen
var vanligen Norn kyrkogården. Här dog 1954
och för så sent som 1959.

Nyår: Hela familjen brukade vanligen va-
ra in det nya året. Vi gick upp till Domkyr-
kan vid soltiden och lärde klockarna.

Småttare var vanligt även då.

Trettonhelgen firades inte på något särskilt sätt. Stjärngassor före kom inte.

Festlagen: När vi barn blev lite större, blev det vanligt med vedkullar och grillade vitt festlagen. Ej vis.

Påsk: Vi åt färskt ägg påskafton, och vi hade smår i påskris. Det lärde oss att barnen därnere klädde ut sig till påskgummar. Skärtorsdagen, och då lämnade vi också saker på ryggen på varandra.

I verkstaden lämnade vi kumpar av skin och även av papper på varandra.

Valborgsmåss: Det lärde oss även gjorde upp eldar i kolnieren här. Ungdomar gick runt och sjöng: "Skönnså väl välkommen." Demonskräckanslag o. skräk den 1:a maj. Midsommar: Eldar ländes i kolni

områden. Midvinter stänger utes på går-
darna. Vi hade också en. Barnen plocka-
de grönt, och jubbarna reste skingen. Nå-
gon spelade dragspel och både gammal
och ung kunde ta en dans. Midvinter-
danserna på gårdarna där nere i Närke
tråk på att försvinna, var jag rädd upp.
Mörten: Fivades var vi blev lite störr.
Men vi åt ingen gås då - utan det fick
vi göra med en höna. Lucia och Advent
fivades inte. Julen: Flickorna klädde
ut sig i "lite vad som helst" och gick
 runt som "julsprågen" och ^{sång} "Gode Aften"
och fick gatter och lite småpengar. För-
rikt fivades julen på traditionellt sätt -
men under mycket enklare former än nu.
Vi hade ingen smaka och heller ingen
julkappas utdelning. då.

Födelredagor firdes vi med ett litet kaffek-
las för födelredagsbrödet. Jag vill minnas,
att vi fick någon smårök även. Det var
mycket ovanligt, att man skickade mycket vid
födelredagor.

Man skulle vara allt bra sjuk, innan man
kunde el. lasnrett anlitas. Åtminstone de
gamla levde ju i den tron, att om man
en gång kom till lasnrettet, så kom man
in de better därifrån. När man kunde lite
krämpor, förvalde man kuren sig, så gitt
det nu gick lremonströtsbrännvin och
lremonströtspulver var skende lremon-
del vid lremonströk. lremonströtsbrännvin an-
vändes också mycket ofta vid lremonströk.

Slaffmans droppar på en sockerbit lags
vid lremonströk. Min mor kunde mycket
ofta ont av lremonströk, som lremonströk

ligen ådrog sig genom sitt arbete. Det var
ingen hemman, som besökte någon "klock".
Fiebertermometer fanns. Tätt skedde vanli-
gast i byggnad. Den trängdes på gården.
Smått kunde även ske inomhus. Såpa an-
vändes mest som tvättmedel. Det ständes
utskän drefligen hemman. Till städningen
användes ropeborste, skurborste och tvätt.
Såpa användes som rengöringsmedel. Rättas
fanns i utvägder, och de bekämpades med
gift eller lags i fädder. Sommen träng
vi på gur or och gick med den till kott-
besiktning byrån; där fick vi 10 öre/somm.
Vi badade ung. 1 gång/vecka. Vi tog in
en zinkbalja och badade i den, eller
också passade vi på att ura tvättade
i byggnad och badade där. Senare
kunde man gå och bada på badhuset.

Förlossningar skedde usg mestadels på B.B.
Vi föddes där. Det var rätt besvärligt hem-
ma, när min yngsta syster föddes 1914. Far ha-
de just blivit inkallad, och vi barn var
helt lämnade till oss själva. Far var in-
kallad i Katedralskolan och lyckades ord-
na så, att vi barn fick komma och häm-
ta lite mat där borta varje kväll. Han köp-
te ju mänga av gubbarna.

Vi gjorde ej någon inköp av större par-
tiet (fisar) av varor ej heller ägde vi något
bräns förrän till sommars med någon annan.
Vi hyrde många hus en privat person. På
arbetstid köpte vi en rymskin. "Arbetet"
prenumererade vi själva på. Utbytte av ar-
betslön förskam usg inte så mycket.
Vi köpte in oss i "Brödingen" för 5-10 kr.
Den låg på Råbygatan och såldes bröd

till oss arbetare. Tackställningen till kroppem-
ligen och till fackföreningsvärlsen var ut-
slutande positiv bland oss. Sjuk- och be-
gravningskassan fanns, men jag tror inte, att
far och mor var med i någon sådan.

Vi tillhörde statskyrkan. Det gjorde de
värtan alla där nere. Vi gick mycket lite i
kyrkan - det var väl mestadels barn vid
konfirmationer. Man brukade ta uttalanden
vidanfar ingann sig barn vid någon av
barnens konfirmationer. Det förekom inga ut-
sättningar betr. religionen hemmån. Ö.h.t. dis-
kuterades aldrig sådana saker. Vi lärde oss
ken affonbän el. berdsbän hemma och vår upp-
fostran var ej religiöst färgad. Det talades
aldrig om syndiga bekas o. någon. Någon gång
var man med komster på pingst vändernas
vägen, och det var mest berä av lyfikenhet

Frälsningsarmén har vi alltid gillat. Vi ungdomar gick ofta dit. De frivilligerna avvek inte ifrån oss andra vad klädseln beträffar. Fluvandakt förekom ej i hemmet.

Man skötte om spädbarnen hemmen. Vi hade en gemensam vagn på storn lejal hemmen, och i den kunde spädbarnen tas med ut på promenad. När barnen blev några år, gick de ofta stenta sig på egen hand. Många nödvar arbetade ju, och alla kunde inte utnyttja barnkrubban. Vår yngsta syster lästes helt enkelt in i lägenheten, medan man var på arbetet, och vi barn i skolan. Både far och mor sked för uppfostran. Vi fick inte så mycket stryk hemmen. Det var i regel far, som skötte om den saken annars, och det var för diverse

pojkskreck som man kunde få pyggl.
Man brukade strömma oss med polisen -
vi var rätt rädda för honom - och ibland
även med skuren. Vi fick bringade kottlar
av bearn. Vi blev lärde av lärar och
var både fullt upptagna med hushållsarbete.
Vi hade både bords- och taklampor (foto-
gen) i båda rummen. I vardagsrummet
hade vi en mycket stilig lampen i taket,
som vi alltid skulle brösa varje jul.
Efter kriget kom elektriciteten. Några ge-
mensamma synsättningar förekom inte.
Vi gick till sängs vid 9-10 tiden.
Vi hade en faster och farbror på Haspi-
talsgatan, som vi träffade dagligen. Vidan-
re hade vi en faster, som arbetade på
Lönvirket. Honne träffade vi emellanåt.
Vi hade en farbror i Malmö och ytterli-

gare en fäster i Tärpinge. Vi träffade in-
te vår utvocknes släktingar så ofta. Det
kunde vara ibland vid helger, och
då varade besöket endast för dagen. Vi
kunde en kasin brende hos oss ibland om
vintern. Han var grovarbetare och stod
ibland utan arbete, och det var under des-
sa perioder, han bodde hos oss. Vi fick
ingen ersättning. Mer tyckte synd om ho-
nom - hans föräldrar var inte i livet. Han
fick ligga på ett sofflock på golvet.

Vi sade "far" och "mor" till vår föräld-
rar. Kommer emellan var det inte vanligt
med "farsen" och "moran". Till fars och
mors bekanta sade vi "farbror" och "font".

Far och mor kallade varandra med far-
annen, och de omkände varandra "far"
och "mor" för oss barn.

Vi var inte så politiskt engagerade i familjen. Vi trodde på det socialdemokratiska partiet. Det var ju till det bästa för oss "Krogare". Karlsson i familjen gick med i 1:a majdemonstr. Man gick med där, för det var många saker vi ville ha fram. Men vi gick inte på politiska moten. Det var inga politiska motställningar i grannskapet och ej heller mellan den äldre o. yngre generationen i stället. Propagandan var nog lite livligare då än nu. Inte förstått med visserligen att tillhöra arbetarpartiet - åtminstone inte när jag växte upp. Jag var speciellt uppskattad politiker och inte heller någon särskild inställning till kungadömet. Kungabilder var inte så vanligt i hemmen på den tiden. Jag tror vi hade Gustav V.
Socialvärderna var det samma som fattig-

värden, och de gamla och orkestern hvar sin
de i regel där*, om de inte kunde skötas
i hemmen. Vi fick ju anlita Fattigvärden
många gånger, när vi skulle ha skor, som
jag vänt. Vid julen delade "Julkomman-
den" ut kläder till fattiga barn. Det var en
sammanfattning av pengar, som hade det bättre
ställt. Trälsningarna el. "Slammen" delade
ut ut vid julen åt de fattiga, och jag
vet, att jag även fått byxor, strampor o. skor
där en gång. Sker hade vi annars barn vid
att skaffa i den min pengarna räkne. Vi gick
mest i tröstafflar, och hela kommunen hade
sprung ut på platt. Skrämmaren skulle våra
skar, de gånger det behövdes. Karlavagnen
gick för det mesta i vardagslag klädda i blå
ställ. Några yrkesdräkter förekom inte.

Båden kassören var affert av märklåda
*/dr. Fattighuset

viat och till den bars gärna plommonkaps.
För bar dock alltid skärmmässa. Kvinnor-
en bar i regel en mörk klänning, när
de skulle vara fina. Vi pigor sprang mest
omkring i korta byxor och en skjorta el.
blus. När man skulle vara riktigt fin, åk-
te sjömanskrutdynen på. Det var när man
skulle träda på gäster, som arbetade
på lantstället. Då larmades bena och de
åkte sjömanskrutdynen på. Pigor brukar-
de alltid se på sin klädsel och på sitt
utseende här, när jag skulle till masken,
och de pikade mig alltid för det.

Skärmmässa eller keps var en mycket vanlig
bärmedel i vardagslag för kvinnan o.
för pojkar. Kvinnor hade ofta
schal el. schallett. Men visade alltid en
schal runt halsen. De yngre kvinnorna bar
eng mörkblå hatt.